

LABURISTIČKA STRANKA BOSNE I HERCEGOVINE – LABURISTI BiH

(28.12.2013.)

OPĆENITO O LABURISTIMA

Laburističke stranke su rođene iz radničkog pokreta. Neki bi to jednostavnijim riječima opisali kao borbu za radnička prava i pravedniji odnos prema radničkoj klasi.

Danas u svijetu imamo stranke rada u gotovo svim zemljama. Na svakom kontinentu se rodila stranka koja nosi naziv „laburisti „odnosno „stranka rada“ ili neku varijaciju istog. Nravno, nisu sve te stranke identične u svom djelovanju ali ciljevi su im u većini slučajeva vrlo slični ako ne identični.

U najrazvijenijim demokracijama poput Velike Britanije, Norveške, Nizozemske, Australije, Švedske, Švicarske, Irske i dr laburisti su toliko jaki da bi neke mogli opisati kao najutjecajnije stranke i upravo zbog svoje uske suradnje sa sindikatima uspjeli su sudjelovati u razvoju tih zemalja u to što su danas postali.

LABURISTI U SVIJETU

Laburistička Stranka – stranka rada će imati slična načela rada i razvoja kao i ostale afirmativne stranke takvog naziva u svijetu. Laburisti postaju sila koja iza sebe ima kalup rada koji je dokazan kao jedan od najmoćnijih načina djelovanja u najstarijim demokracijama.

Na pitanje većine, koji nisu upoznati sa „laburističkim strankama“ ili „politikom Laburista“, Kakva je to politika? Ili Kakva je to Laburistička stranka? Odgovor je jednostavan.

- To je politika koja se, u svakoj državi u kojoj se provodila, provodi i dan danas. Svaka ta država je među prvih 10 zemalja po pitanju standarda života i socijalne pravde, i svaka ta država je među najtraženijima po pitanju imigracije.

AUSTRALSKI LABURISTI

AUSTRALSKA LABURISTIČKA STRANKA – je jedna od mnogih radničkih stranaka u svijetu, gdje su radnici zastupljeni od strane svojih matičnih sindikata, uključeni u rad stranke i gdje sami donose odluke. Drugim riječima, o radnicima uključenim u sindikat brinu sindikati, dok radnici u radničkoj stranci, ako su parlamentarna stranka, donose odluke i predlažu zakone po njihovoj mjeri. Ovo je osnovna razlika između RADNIČKIH STRANAKA i SOCIJALDEMOKRATSKIH PARTIJA.

Jedine druge stranke u svijetu koje se mogu usporediti sa australskom su laburističke stranke Novog Zelanda i Velike Britanije. Laburističke stranke Švedske i Norveške su također slične, a usko surađuju sa lokalnim sindikatima. Slične stranke postoje u Kanadi, Irskoj i Izraelu. Postoje i na Malti i u Nizozemskoj.

Iako je Australaska laburistička stranka pod utjecajem radničkog pokreta (sindikalista) nikada se nije isključivo zalagala za interese sindikata. Uvijek je zastupala široki spektar socijalnih ekonomskih interesa svih slojeva građanstva.

RAZNOVRSNOST je glavna riječ za ovu stranku.

Od najranijih dana, od osnutka, tražili su podršku i od poljoprivrednika, malih poduzetnika i radnika koji nisu bili članovi nikakvih sindikata, uključujući i administrativce i radnike iz ostalih branši koje su vezane uz uredske poslove.

Nisu laburisti samostalno pretvorili Australiju u jednu vrlo sređenu i pravednu zemlju ali su najvećim dijelom sudjelovali u razvoju te države i pomogli USPOSTAVITI JEDNU SVIJEŠT GRAĐANA U KOJOJ NIJE GRIJEH GLASATI ONAKO KAKO IM ZDRAVA LOGIKA UKAZUJE, A NE PO „PARTIJSKOM KLJUČU“.

Napokon se rađa opcija u BiH koja narušava sve principe dosadašnje REŽIMSKE DOKTRINE koja je do sada vladala.

U BiH je od rata na djelu zloupotreba povjerene moći. Država, kojoj je u neoliberalnom teatru namijenjena uloga OTIMAČA, u stvarnosti ostaje opljačkana, a korupcija postaje moćna privredna grana za isisavanje novca od bespomoćnog stanovništva. U nas, ILUZIJA SLOBODE POD IMENOM DEMOKRACIJA ZAPRAVO VODI U ROPSTVO. Vrijeme je za promjene.

Laburisti imaju jedno temeljno demokratsko uvjerenje koje glasi: „ LABURISTI VJERUJU U ČVRSTU I SIGURNU VLAST KOJA MORA BITI GLAS NARODA“.

Također, temeljne odrednice laburista određuju da program stranke mora osigurati proširenost i raznovrsnost vlasnika kapitala, da kapital ne bude samo u rukama privilegiranih pojedinaca ili skupina. Kapital se mora JEDNAKO i PRAVEDNO podjeliti u svim regijama u skladu s NAČELOM JEDNAKOSTI LJUDI I JEDNAKOST PRAVA NA DIGNITET I POŠTOVANJE kako bi svi ljudi imali jednaka prava na ostvarivanje svojih potencijala.

Laburisti su čvrstog uvjerenja kako Vlada ima kritičnu ulogu pravednosti unutar države. Vlast je ta koja se mora zalagati jednake prilike svima, ZAUSTAVITI DISKRIMINACIJU I NEOPRAVDANI NEPOTIZAM u svim segmentima društva i osigurati učinkovitu distribuciju bogatstva, plaća i statusa građana.

Laburisti se stalno drže OSNOVNIH LJUDSKIH PRAVA NA JEDNAKOST, RADNIČKA PRAVA I DEMOKRACIJU.

Na najvišem nivou Stranke donosi se PLATFORMA koja služi kao smjernice po kojima laburisti u svim nivoima vlasti stvaraju svoje konkretne političke programe.

Kandidati na listama laburističkih stranki moraju prethodno potpisati prisegu po kojoj se obvezuju donositi odluke koje su u skladu sa Platformom i u skladu s odlukama Glavnog odbora stranke.

U laburističkim strankama dozvoljene su unutarstranačke frakcije koje djeluju kao dva kluba, klub desnice i klub ljevice. Jedni i drugi rade isključivo u skladu s Platformom stranke. Različiti stavovi obično se javljaju kada je Stranka u opoziciji, pa je potrebno da podrže Vladu. Ako dođe do većih nesuglasica obično urgira Nacionalni vrh stranke i arbitražno rješava spor.

Činjenice govore kako je Norveška jedna od zemalja ovog svijeta koja nudi najbolje uvjete i standarde života. Sve međunarodne institucije navode kako su Norveška i Australija među najboljim državama za život. Interesantno je da su LABURISTI na vlasti u obje zemlje i da imaju tradiciju KOREKTNOG I MORALNOG vladanja u obje zemlje.

Norveška laburistička stranka ima jednu parolu od ranih 30-tih godina prošlog stoljeća koja glasi „ POSAO SVIMA“, koja služi kao PLATFORMA za njihovu politiku u kojoj se zalažu za SOCIJALNU PRAVDU svih državljana Norveške, koja se treba financirati iz redovnih poreza.

U zadnjih dvadesetak godina Laburisti Norveške su prihvatili principe SOCIJALNOG TRŽIŠTA I EKONOMIJE, dozvolili su privatizaciju određene državne imovine i servisa, te smanjili poreze i prireze na dobit (plaće), te sukladno sa LIBERALIZACIJOM ekonomskog tržišta 80-ih godina su uspjeli sačuvati EKONOMSKU STABILNOST kao i visoki nivo SOLCIJALNE PRAVEDNOSTI, kao zdravstvo, naknada za nezaposlene, doškolavanje i prekvalifikacije itd.

Laburisti – Stranka rada, sebe profilira kao progresivnu stranku koja se obvezuje na suradnju na nacionalnom nivou kao i na međunarodnom nivou.

Tijekom II svjetskog rata Laburisti su bili u PROGONSTVU, nisu se dali pod Nacističku čizmu isto kao što se NISU DALI ni pod Komunističku.

Laburisti su čvrsto OSTALI VJERNI idealima „ Radničkog pokreta“ I STVARANJU JEDNE jake radničke klase uz SOCIJALNU PRAVDU SVIMA u Norveškoj.

NIZOZEMSKI LABURISTI

Nizozemski laburisti osnovani su 1946.godine. Naslijedili su prijeratnu socijaldemokratsku stranku. Povezali su se s Radničkim pokretom i uzela još OPŠIRNIJI POGLED na potrebe nizozemskog društva.

Stranka rada u Nizozemskoj nikada nije ulazila u koaliciju S CILJEM DA BUDU DIO VLADE. Svojih su se NAČELA i PRINCIPA držali strogo. Početkom 80-tih bilo je prilike ući u koalicijsku vlast, ali to nisu učinili iz prostog razloga što ostale stranke koje su bile u toj koaliciji NISU IMALE KONKRETAN PROGRAM ZA IZLAZAK IZ FINANCIJSKE KRIZE. Povukli su se u opoziciju i konstruktivno sudjelovali kao takvi.

1989.godine nizozemski laburisti sudjeluju u vladi i strateški postavljaju svog MINISTRA FINANCIJA iz razloga što su bili FOKUSIRANI na FISKALNU REFORMU i SMANJENJE DEFICITA, te SOCIJALNU REFORMU u gradovima, ulaganje u ZAŠTITU OKOLIŠA, obrazovanja, POŠTENIJI RASPON PLAĆA, smanjenje utroška u

obrani i smanjenje ulaganja koja nisu bila u Nizozemskoj. U svemu ovom bili su uspješni.

2006..godine na lokalnim izborima su pomeli konkurenciju i bili čisti pobjednici. Stranka rada je druga stranka u Nizozemskoj po svemu – od broja članova stranke do broja članova u parlamentu i kao takvi su utjecajna karika u razvoju te države i sigurno NAJUTJECAJNIJI SUDIONIK u RAZVOJU DRUŠTVENOG STANDARDA u kojem Nizozemci danas uživaju.

ŠVEDSKI LABURISTI

Socijademokratska radnička stranka Švedske je najstarija stranka u Švedskoj, nastala 1889.godine, te najveća po broju članova. Komunisti su 1917.godine napustili Stranku rada i tada je Stranka rada dobila slobodna krila i ojačala sebe i državu, podigla standard života i držala se svih svojih SOCIJALNIH I NACIONALNIH NAČELA, uz čistu laburističku politiku.

Program stranke naizmjenično poziva svoje ideologije DEMOKRATSKOG SOCIJALIZMA ili SOCIJLDEMOKRATIJE. Ona podržava SOCIJANI KORPORATIVIZAM, vrstu ekonomije i politike koja je razvijena u poslijeratnoj zapadnoj europskoj, a prakticiranu u Austriji, Njemačkoj, Norveškoj i Švedskoj.

Ova vrsta politike temelji se na „socijalnom partnerstvu“ između kapitala i rada interesnih skupina, kao i između tržišnog gospodarstva i državne regulacije, koja se smatra kompromisom za reguliranje sukoba između kapitala i radne snage, te im nalaže da se uključe u međusobne konzultacije. S toga se, u navedenim zemljama, koristi naziv „Laburisti“ odnosno „radnička stranka“, za većinu političkih stranaka koje prakticiraju ovakav vid suradnje radnika i političara u procesu stvaranja stranačke i državne politike.

Švedska Stranka rada ide korak dalje i definira SOCIJALIZAM kao razvoj demokracije-političke i ekonomske, koja se temelji i stvara u suradnji sa sindikatima i UDRUGAMA od nacionalnog interesa.

IRSKI LABURISTI

Irski Laburisti su jedan od političkih opcija koja je pomogla dovesti Irsku u prvih pet zemalja po pitanju kvalitete života.

Kao politička stranka koju su osnovali SINDIKALISTI, tradicionalno Stranka rada – laburisti u Irskoj zastupaju one ljude koji žive od svoje zarađene plaće.

Trenutno ima 11 sindikata u popisu STRATEŠKIH PARTNERA Laburista Irske, a među kojima su svi najveći i najutjecajniji sindikati Irske.

Laburisti Irske se čvrsto drže socijalnih načela:

- Demokracija,
- Sloboda,
- Jednakost,
- Društvo,
- Svima, a ne samo nekima!

LABURISTI VELIKE BRITANIJE

Stranka rada – laburisti u Velikoj Britaniji je poput krovne organizacije jednog saveza u kojem spadaju filijale stranke, savezi sindikata, UDRUŽENJA koja se zalažu za socijalnu pravdu i ostale kooperante i STRANKE SA KOJIMA IMAJU SPORAZUM O SURADNJI.

Organizirani su tako da u njihovom najvišem tijelu aktivno sudjeluju predstavnici sindikata kao i ostalih nevladinih udruženja koji su od velike važnosti za razvoj zemlje i osiguravanje SOCIJALNE PRAVEDNOSTI (poput udruženja poljoprivrednika itd). Ovakvim unutarnjim ustrojem osiguravaju da stranka zastupa „ GLAS NARODA „ i da se politički program stranke temelji na stvarnim potrebama ljudi KOJI ŽIVE OD SVOG RADA.

Doslovce se povukla crta po kojoj se definira uloga sindikata i uloga političke stranke u Velikoj Britaniji, ne miješaju kruške i jabuke, već su stvorili jednu USKU SURADNJU i koheziju između dvije vrste organizacija i čak dobar dio političara koji se kandidiraju na liste laburista su aktivni sindikalisti ili bivši sindikalisti.